

Ändring av EU:s insolvensförordning 2012/13:FPM59

Justitiedepartementet

2013-02-12

Dokumentbeteckning

COM (2012) 744

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden.

Sammanfattning

Kommissionen föreslår ändringar i EU:s insolvensförordning. Syftet med ändringarna är dels att komma till rätta med identifierade brister i Insolvensförordningen, dels att modernisera Insolvensförordningen. Enligt kommissionen leder förslaget till att Insolvensförordningen anpassas för att möta behovet av ett modernt och företagsvänligt klimat och att hanteringen av gränsöverskridande insolvensförfaranden effektiviseras.

Kommissionen föreslår att tillämpningsområdet för Insolvensförordningen utökas i syfte att inkludera fler insolvensförfaranden, bl.a. skuldsaneringsförfaranden. Kommissionen föreslår också att reglerna om domsrätt förtydligas, bl.a. genom att behörighetsreglerna för fysiska personer klagörs, i syfte att begränsa risken för illojal forum shopping och därmed motverka problemet med s.k. konkursturism. Vidare föreslår kommissionen bestämmelser i syfte att förbättra och förtydliga reglerna om samordning mellan huvud- och sekundärförfaranden, att underlätta för utländska fordringsägare att anmäla fordringar i insolvensförfaranden, att öka kraven på att information om insolvensförfaranden offentliggörs samt att förbättra samordningen mellan insolvensförfaranden för företag i en koncern.

Regeringen ställer sig positiv till att modernisera och förbättra Insolvensförordningen och ta itu med de identifierade bristerna i det nuvarande regelverket. Regeringen välkomnar förslagets övergripande målsättning att främja tillämpningen av Insolvensförordningen och att bidra till en väl fungerande inre marknad. Regeringen välkomnar att förordningen utformas med sikte på att ge företag och personer med tillfälliga ekonomiska svårigheter en andra chans. Samtidigt är det viktigt att ha ett regelverk som garanterar en god balans mellan borgenärs och gäldenärs intressen. De

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Insolvensförordningen, som trädde i kraft den 31 maj 2002, är ett viktigt instrument i EU:s civilrättsliga samarbete. Insolvensförordningen tillämpas vid handläggning av insolvensärenden med gränsöverskridande inslag, dvs. när en gäldenär har tillgångar eller borgenärer i mer än en medlemsstat, och dess regler syftar huvudsakligen till att samordna nationella insolvensförfaranden. Insolvensförordningen innehåller bestämmelser om europeisk insolvensjurisdiktion och om erkännande av insolvensförfaranden i andra medlemsstater. Huvudregeln enligt förordningen är att ett insolvensförfarande endast ska kunna inledas i den medlemsstat där gäldenären har sina huvudsakliga intressen. Ett sådant förfarande (*huvudinsolvensförfarande*) har i princip verkningar inom hela gemenskapen. Förordningen innehåller också bestämmelser om lagval och om samverkan mellan flera samtidigt pågående insolvensförfaranden. Insolvensförordningen gäller för alla kategorier av gäldenärer, såväl fysiska som juridiska personer, med undantag för försäkringsföretag och kreditinstitut.

I slutsatser från Europeiska rådet i maj 2010 om förebyggande av ekonomiska kriser och stöd till den ekonomiska verksamheten uppmanade rådet kommissionen att ta fram en rapport om tillämpningen av Insolvensförordningen. Kommissionen har därefter arbetat med att se över Insolvensförordningen och hur rättsakten fungerar i praktiken. I mars 2012 inledde kommissionen genom en konsultation ett offentligt samråd om modernisering av Insolvensförordningen. Företag, egenföretagare, förvaltare, myndigheter, borgenärer, akademiker och allmänheten inbjöds att dela med sig av sina erfarenheter av hur Insolvensförordningen tillämpas. Undersökningarna gav vid handen att det fanns vissa problem vid tillämpningen av förordningen. Kommissionen arbetade därför fram ett förslag till ändring av Insolvensförordningen. Förslaget presenterades den 12 december 2012. Syftet med förslaget är att anpassa Insolvensförordningen för att möta behovet av ett modernt och företagsvänligt klimat och att effektivisera hanteringen av gränsöverskridande insolvensförfaranden. Förslagets inriktning har påverkats av den ekonomiska krisen och gäldenärers möjlighet till ekonomisk återhämtning är i fokus. Förslaget förespråkar vad som kan kallas en andra-chans-kultur för gäldenärer.

Kommissionens förslag utgör en av nyckelåtgärderna i den andra inre marknadsakten (SMA II), som syftar till att stärka Europas tillväxt och öka människors och företags förtroende för den inre marknaden.

1.2.1 Tillämpningsområde

Enligt gällande ordning ska Insolvensförordningen tillämpas på kollektiva insolvensförfaranden som innebär att gäldenären helt eller delvis berövas rådigheten över sina tillgångar och att en förvaltare utses (artikel 1.1).

Kommissionen har konstaterat att den nu gällande Insolvensförordningen inte längre omfattar ett stort urval av nationella förfaranden som syftar till att hjälpa företag och privatpersoner med ekonomiska svårigheter. Det finns således ett stort antal nationella förfaranden som för närvarande inte omfattas av Insolvensförordningens tillämpningsområde. Det gäller särskilt i fråga om s.k. för-insolvensförfaranden, dvs. förfaranden som möjliggör rekonstruktion av ett företag för att undvika inledandet av ett insolvensförfarande i traditionell mening och hybridförfaranden, dvs. förfaranden i vilka gäldenären behåller en viss kontroll över sina tillgångar. Detsamma gäller även i fråga om nationella skuldsaneringsförfaranden för enskilda. Detta resulterar i att effekterna av sådana förfaranden inte erkänns inom EU.

Enligt förslaget utvidgas tillämpningsområdet för Insolvensförordningen genom att den nuvarande definitionen av insolvensförfarande ändras. Den ändrade definitionen innebär att kravet på att gäldenären helt eller delvis berövas rådigheten över sina tillgångar tas bort. Vidare innebär ändringen att Insolvensförordningen även ska tillämpas på förfaranden i vilka en förvaltare inte utses, men där gäldenärens tillgångar och verksamhet är föremål för kontroll eller övervakning av en domstol. Dessutom föreslås i förordningen en uttrycklig hänvisning till förfaranden för justering av skulder och till förfaranden som syftar till att rekonstruera gäldenärer. Genom dessa åtgärder kommer flertalet nationella för-insolvensförfaranden, hybridförfaranden och skuldsaneringsförfaranden för enskilda som för närvarande inte ryms inom tillämpningsområdet att omfattas av rättsakten.

1.2.2 Domsrätt att inleda huvudinsolvensförfaranden

Frågan om vilket lands domstol som har behörighet att inleda ett huvudinsolvensförfarande är en central reglering i Insolvensförordningen. Enligt gällande ordning är huvudregeln att det är domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium platsen för gäldenärens huvudsakliga intressen, ”*centre of main interest*” (COMI), finns som har behörighet att inleda ett insolvensförfarande beträffande gäldenären (artikel 3.1).

Kommissionen har konstaterat att användningen av begreppet COMI fungerar men att tolkningen av begreppet har orsakat problem samt att bestämmelserna i förordningen missbrukats genom att gäldenärer omlokalisert sitt COMI i nära anslutning till att ett insolvensförfarande inletts (s.k. illojal forum shopping).

Enligt förslaget behålls begreppet COMI eftersom användningen av begreppet enligt kommissionen tillförsäkras att insolvensförfaranden hanteras i en medlemsstat till vilken gäldenären har en verklig anknytning. För att underlätta tolkningen av begreppet kompletteras definitionen av COMI och ett tillägg som rör COMI för fysiska personer införs också i bestämmelsen. I förordningens recit förtydligas COMI såvitt avser juridiska personer. Förtydligandena och kompletteringarna av begreppet COMI är en kodifiering av praxis från EU-domstolen.

I förslaget förtydligas också det processuella ramverket för domstolar att fastställa sin behörighet att inleda ett huvudinsolvensförfarande. Enligt förslaget krävs nämligen att domstolen på eget initiativ prövar sin behörighet före ett beslut om att inleda ett förfarande och att domstolen i beslutet anger de omständigheter på vilka den har grundat sin behörighet. Vidare ger förslaget utländska borgenärer rätt att överklaga ett beslut om att inleda ett huvudinsolvensförfarande. För att dessa borgenärer ska kunna ta till vara överklaganderätten införs även en bestämmelse som säkerställer att borgenärerna informeras om ett sådant beslut.

Förslaget innehåller även en ny bestämmelse om att den domstol som är behörig att inleda ett huvudinsolvensförfarande också har domsrätt i mål som direkt härrör från insolvensförfarandet och har ett nära samband med förfarandet. I sådana mål ges förvaltaren alltså rätt att mot gäldenären väcka talan vid den domstol som har domsrätt i frågan om att inleda huvudinsolvensförfarandet. Även denna bestämmelse utgör en kodifiering av praxis från EU-domstolen.

1.2.3 Samordning av huvudinsolvens- och sekundärförfaranden

Enligt gällande ordning kan, om gäldenären har ett driftställe i en medlemsstat men de huvudsakliga intressena i en annan medlemsstat, ett territoriellt begränsat förfarande inledas i den medlemsstat där driftstället finns. Ett territoriellt begränsat förfarande omfattar endast de tillgångar som finns inom det aktuella landets gränser (artikel 3.2). Om det redan pågår ett huvudinsolvensförfarande när ett territoriellt begränsat förfarande inleds, är det senare ett *sekundärförfarande*. Sekundärförfarandet måste vara ett likvidationsförfarande (artikel 3.3).

Kommissionen har konstaterat att det finns brister i samordningen mellan huvudinsolvens- och sekundärförfaranden.

Enligt förslaget ges domstolar, om förvaltaren i huvudinsolvensförfarandet begär det, en möjlighet att neka eller skjuta upp ett beslut att inleda ett sekundärförfarande om förfarandet inte är nödvändigt för att skydda lokala borgenärer, dvs. borgenärer i den medlemsstat där ansökan om att inleda ett sekundärförfarande har framställts. Förvaltaren i huvudinsolvensförfarandet ges också en möjlighet att förhindra att ett sekundärförfarande inleds i en annan medlemsstat genom att garantera att de utländska borgenärerna får samma behandling i huvudinsolvensförfarandet som de skulle ha fått i ett

sekundärförfarande, om ett sådant skulle ha inletts i den medlemsstat där de befinner sig. Förvaltaren i ett huvudinsolvensförfarande ska vidare höras av den domstol som överväger att inleda ett sekundärförfarande, innan beslut om att inleda ett sådant förfarande fattas. Förvaltaren i huvudinsolvensförfarandet ges också rätt att överklaga ett beslut av domstol om att inleda ett sekundärförfarande.

Vidare innebär förslaget att sekundärförfaranden inte längre behöver vara likvidationsförfaranden, utan sekundärförfaranden kan enligt förslaget även vara förfaranden som syftar till att rekonstruera gäldenären.

I förslaget finns också bestämmelser om utökat krav på samarbete mellan förvaltare, mellan förvaltare och domstolar och mellan domstolar.

1.2.4 Publicering av information om insolvensförfaranden och regler om anmälan av fordringar

En annan grundläggande del i Insolvensförordningen är att medlemsstaterna ska erkänna effekterna av varandras insolvensförfaranden. Beslut om att inleda ett insolvensförfarande, fattat av en domstol i en medlemsstat som har behörighet enligt artikel 3, ska från den tidpunkt det har verkan i den medlemsstaten erkännas också i alla andra medlemsstater (artikel 16.1 första meningen).

Kommissionen har konstaterat att avsaknaden av obligatoriska regler om publicering av information om beslut att inleda insolvensförfaranden kan göra det svårt för domstolar, borgenärer och andra intressenter i andra medlemsstater än den där beslutet har fattats, att känna till att ett insolvensförfarande har inletts. För borgenärer kan detta innebära svårigheter med att anmäla sina fordringar i insolvensförfarandet.

Enligt förslaget blir det obligatoriskt för medlemsstaterna att kostnadsfritt tillhandahålla relevant information om avgöranden i insolvensförfaranden i ett offentligt elektroniskt register på Internet (nationellt insolvensregister). Obligatoriet gäller emellertid inte insolvensförfaranden avseende fysiska personer som inte är egenföretagare. Nationella insolvensregister banar i sin tur väg för etablerande av ett system för sammankoppling av nationella register via den europeiska e-juridikportalen, vilket också ska ske enligt förslaget.

Genom förslaget införs även bestämmelser i syfte att göra det lättare för borgenärer att anmäla sina fordringar i ett insolvensförfarande i en annan medlemsstat. Det införs ett standardformulär på vilket borgenärer ska anmäla sina fordringar. Den tidsfrist inom vilken en utländsk borgenär ska anmäla sin fordran får inte understiga 45 dagar och det får inte uppställas krav på att borgenärer vid anmälan av fordringar ska företrädas av en jurist.

Kommissionen har konstaterat att avsaknaden av särskilda bestämmelser i Insolvensförordningen om insolvensförfaranden för företag som ingår i en koncern innebär att Insolvensförordningen i detta avseende inte fungerar tillräckligt effektivt.

Förslaget innebär att det skapas ett speciellt ramverk för att hantera insolvensförfaranden för företag i en koncern. Förvaltare och domstolar som är inblandade i nationella förfaranden rörande medlemmar i en företagskoncern ska, enligt förslaget, vara skyldiga att samarbeta och kommunicera med varandra på samma sätt som föreslås gälla för förvaltare och domstolar i huvudinsolvens- och sekundärförfaranden. Förvaltare bör utbyta relevant information och samarbeta i utarbetandet av en rekonstruktionsplan när detta är lämpligt. Möjligheten att samarbeta med hjälp av protokoll nämns uttryckligen i förslaget. Domstolar bör samarbeta särskilt genom informationsutbyte och samordning. Enligt förslaget ges förvaltare i denna typ av insolvensförfaranden dessutom vissa särskilda processuella verktyg, bl.a. rätt att begära att ett insolvensförfarande för ett annat företag i samma koncern vilandeförklaras, att föreslå en räddningsplan för de medlemmar i koncernen som är föremål för insolvensförfaranden och att höras i ett insolvensförfarande som rör ett annat företag i samma koncern.

1.3 *Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa*

1.3.1 Allmänt om förslagets effekter

Svenska materiella insolvensrättsliga regler finns främst i konkurslagen (1987:672), lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion och skuldsaneringslagen (2006:548). Insolvensförordningen, som är direkt tillämplig i Sverige och således gäller som lag här i landet, är ett internationellt privat- och processrättsligt instrument skapat för att samordna de åtgärder som måste genomföras vid handläggningen av gränsöverskridande insolvensförfaranden. Svenska bestämmelser som kompletterar Insolvensförordningen finns i lagen (2005:1046) med kompletterande bestämmelser till insolvensförordningen.

Förslaget med ändringar i Insolvensförordningen innehåller endast i liten utsträckning materiella bestämmelser men i desto större utsträckning förfaranderegler och internationellt privat- och processrättsliga bestämmelser.

Huvudsakligen kommer förslaget att påverka Insolvensförordningen och lagen med kompletterande bestämmelser till denna. Härutöver bedöms förslaget inte få några större effekter på andra svenska processuella regler eftersom de föreslagna ändringarna huvudsakligen inte kommer i konflikt

med dessa. Förslaget bedöms inte heller få några omfattande effekter på svenska materiella insolvensrättsliga regler. Det kan emellertid inte uteslutas att bestämmelser i förslaget i någon mån kan komma att påverka regler i konkurslagen, lagen om företagsrekonstruktion och skuldsaneringslagen.

1.3.2 Exempel på förslagets effekter

Genom en utvidgning av tillämpningsområdet för Insolvensförordningen på sätt som föreslås kommer det svenska skuldsaneringsförfarandet att omfattas av förordningen. Insolvensförordningen kommer således att reglera frågan om domsrätt vid skuldsaneringsförfaranden med gränsöverskridande inslag. Effekterna av svenska skuldsaneringsbeslut kommer därmed också att erkännas inom hela EU. Utvidgningen av tillämpningsområdet kommer också innebära att effekten av fler typer av för Sverige okända insolvensförfaranden, såsom för-insolvensförfaranden och hybridförfaranden, ska erkännas här.

Förslaget att införa ett obligatorium för medlemsstaterna att kostnadsfritt tillhandahålla relevant information om domstolsavgöranden i insolvensförfaranden i ett offentligt nationellt insolvensregister på Internet innebär att ett svenskt insolvensregister måste etableras och underhållas.

1.4 *Budgetära konsekvenser/Konsekvensanalys*

Kommissionen bedömer att den del av förslaget som innebär att medlemsstaterna ska inrätta nationella elektroniska insolvensregister innebär vissa kostnader för medlemsstaterna. I konsekvensanalysen¹ redovisas att kostnaderna för varje medlemsstat uppskattas till 0,6 – 1,3 miljoner euro för utveckling och uppdatering av ett insolvensregister och 0,15 – 0,2 miljoner euro per år för att bevara och sammankoppla registret. Kommissionen bedömer att förslaget för medlemsstaterna också kan innebära vissa kostnader för att utbilda domare.

Kommissionen är av uppfattningen att kostnaderna kan motiveras av de fördelar och de besparingar för samhället som det innebär med en ökad effektivitet och kvalitet av gränsöverskridande insolvensförfaranden. Kommissionen bedömer nämligen att förslaget kommer att ha en positiv inverkan på den ekonomiska tillväxten, investeringar och den inre marknaden. Kommissionen förutser att åtgärderna i förslaget kommer skapa större rättssäkerhet, förhindra onödiga insolvensförfaranden, öka möjligheterna för företagare att få en andra chans, förbättra tillgången till information och minska rättegångskostnader. Kommissionen bedömer att dessa förbättringar kommer att ha en positiv effekt på gränsöverskridande transaktioner generellt.

¹ SWD(2012) 416 final, Strasbourg 12.12.2012.

Kommissionen gör bedömningen att förslaget har begränsad inverkan på EU:s budget. Programvaran (IT-lösningen) för sammankoppling av de nationella insolvensregistren har redan utvecklats och kommer att lagras på e-juridikportalen. Inverkan på EU:s budget under år 2014-2020 kommer att vara begränsad till lagrings- och underhållskostnader för programvaran. Totalt bedömer kommissionen att dessa kostnader kommer uppgå till 1,5 miljoner euro och att de kan omfattas av finansieringsramen för "Rättsliga frågor".

Regeringen instämmer i kommissionens bedömning att förslaget sammantaget får övervägande positiva samhällsekonomiska konsekvenser. Den del av förslaget som innebär att medlemsstaterna ska inrätta nationella elektroniska insolvensregister kommer emellertid att innebära merkostnader för medlemsstaternas myndigheter. Det är i nuläget för tidigt att med säkerhet bedöma de slutliga ekonomiska effekterna av förslaget. I frågan om förslagets inverkan på EU:s budget finner regeringen inte anledning att göra någon annan bedömning än den som kommissionen har gjort.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar förslagets övergripande målsättning att främja tillämpningen av Insolvensförordningen och att bidra till en väl fungerande inre marknad. Regeringen välkomnar att förordningen utformas med sikte på att ge företag och personer med tillfälliga ekonomiska svårigheter en andra chans. Samtidigt är det viktigt att ha ett regelverk som garanterar en god balans mellan borgenärs och gäldenärs intressen.

Regeringen välkomnar att tillämpningsområdet för förordningen utökas så att även svenska skuldsaneringsförfaranden omfattas av förordningen. Såvitt gäller den föreslagna breddningen av tillämpningsområdet i övrigt ställer sig regeringen något mer avvaktande. En alltför stor utvidgning av tillämpningsområdet kan komma att innebära att effekterna av många för Sverige helt okända insolvensförfaranden ska erkännas här. Förslaget i denna del kräver ytterligare analys.

Regeringen är positiv till att befintliga bestämmelser om domsrätt förtydligas. Genom förtydligande av förordningens behörighetsregler ökar förutsebarheten för privatpersoner och företag. Tydligare behörighetsregler bedöms även kunna motverka illojal forum shopping.

Regeringen välkomnar även bestämmelser som syftar till effektivare hantering av insolvensförfaranden, bl.a. bestämmelser om förbättrad samordning mellan huvudinsolvens- och sekundärförfaranden liksom av insolvensförfaranden för företag i en koncern. Det är dock viktigt att bestämmelser om samarbete mellan förvaltare utformas så att de inte blir alltför långtgående

och ingripande. En alltför långtgående och detaljerad reglering löper risk att bli ineffektiv och illusorisk.

2012/13:FPM

Bestämmelserna i förslaget om att medlemsstaterna ska upprätta nationella insolvensregister med information som ska tillhandahållas kostnadsfritt på Internet bedöms som tämligen långtgående och ingripande. Bestämmelserna kan emellertid underlätta för borgenärer att bevaka sin rätt. De aktuella bestämmelserna ger upphov till både praktiska och rättsliga frågor vilka kräver ytterligare analys.

Förslaget rymmer flera frågeställningar som kommer att kräva närmare granskning och överväganden. Den sakligt sett bästa lösningen och en förordning som ger tillräcklig rättslig klarhet bör eftersträvas.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända eftersom beredning av förslaget pågår i medlemsstaterna. Emellertid har vissa uttalanden från medlemsstaterna gjorts som indikerar att många är positiva till förslagets huvudsyfte men att flera samtidigt är tveksamma till vissa i förslaget långtgående åtgärder.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

EU:s institutioner har ännu inte uttalat sig.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har remitterats till berörda myndigheter och organisationer. Remisstiden går ut den 1 mars 2013.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen har som rättslig grund för förslaget angett artikel 81(2)(a), (c) och (f) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) som behandlar förutsättningarna för rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande följder.

Förordningen ska antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, vilket innebär att Europaparlamentet och rådet gemensamt på förslag av kommissionen antar förordningen. Beslut fattas i rådet med kvalificerad majoritet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

2012/13:FPM

I motiveringen till förordningsförslaget gör kommissionen bedömningen att förslaget är förenligt med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

I fråga om förslagens förenlighet med subsidiaritetsprincipen menar kommissionen att de föreslagna ändringarna inte kan uppnås av medlemsstaterna på egen hand eftersom de kräver ändring av befintliga regler i Insolvensförordningen, som per definition kräver ingripande av unionslagstiftaren. Enbart skapandet av elektroniska insolvensregister skulle kunna uppnås av medlemsstaterna men en sammankoppling av dessa register kräver åtgärder på unionsnivå.

Regeringen anser att förslagens syfte och inriktning har en gränsöverskridande karaktär och att dess målsättningar inte kan uppnås genom en reglering av medlemsstaterna var för sig. Det skulle visserligen vara möjligt för medlemsstaterna att på egen hand skapa nationella elektroniska insolvensregister utan att syftet med förslaget i den delen omintetgörs. En sammankoppling av nationella register kräver emellertid, som kommissionen anfört, åtgärder på unionsnivå. Målet för den föreslagna åtgärden torde därför inte i tillräcklig utsträckning kunna uppnås av medlemsstaterna på egen hand. Mot bakgrund härav och utifrån den bedömning som nu ska göras är det regeringens uppfattning att förslaget till förordning är förenligt med fördragets subsidiaritetsprincip.

I fråga om förslagens förenlighet med proportionalitetsprincipen menar kommissionen att innehållet och utformningen av de föreslagna åtgärderna inte överstiger vad som är nödvändigt för att uppnå målen i fördraget. Man framhåller vidare att fördelarna med de föreslagna ändringarna uppväger kostnaderna och att de därför är proportionerliga.

Enligt regeringens mening är de delar i förslaget som reglerar vilken information som ska publiceras i de nationella insolvensregistren och hur informationen ska tillhandahållas tämligen långtgående. Vidare ger inrättandet av insolvensregister och underhållet av ett sådant system upphov till vissa merkostnader för medlemsstaterna. Det skulle därför kunna ifrågasättas om förslaget i denna del är förenligt med proportionalitetsprincipen. Utifrån den bedömning som nu ska göras är det dock regeringens uppfattning att förslaget till förordning allmänt sett är förenligt med fördragets proportionalitetsprincip.

Det ligger emellertid i sakens natur att en definitiv bedömning av frågan om förslagens proportionalitet påverkas av det kommande förhandlingsarbetet och den slutliga utformning som förordningen ges. Det blir därför en viktig fråga i förhandlingarna att avgöra om och i vilken utsträckning som de föreslagna bestämmelserna i förordningen verkligen är nödvändiga, dvs. proportionerliga.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Behandling av förslaget i rådsarbetsgrupp kommer preliminärt att påbörjas den 14 – 15 februari 2013. När frågan kan förväntas komma upp på rådsmöte är inte känt. Det är inte heller känt när Europaparlamentet kommer att påbörja behandlingen av ärendet. Det kan ännu inte anges någon tidpunkt för när förordningen skulle kunna antas. Eftersom lagförslaget utgör en av nyckelåtgärderna i den andra inremarknadsakten (SMA II) finns emellertid en uttalad målsättning om att förordningsförslaget ska kunna antas före sommaren 2014.

4.2 Fackuttryck/termer

Forum shopping är ett internationellt privat- och processrättsligt begrepp som betyder att en part väljer att väcka talan i det förmånligaste processlandet. Vid forum shopping utnyttjar en part att en talan oftast kan väckas i flera länder och väcker talan i ett visst land för att de rättsregler som domstolen där tillämpar är förmånligast för parten.